

Információból üzleti érték

– Az információbróker környezete és tevékenysége

Szerk: Mikulás Gábor

Az előszót írta: Dr. Pitlik László

Kiadja a Információs Társadalomért Alapítvány és a Magyar Információbrókerek Egyesülete

1. Az információbróker

Az információ- és tudás piac új szereplője: az információbróker

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

A magyar információpiacon is egyre inkább kifejeződnék az üzleti szolgáltatást is kiváltó igények. Kereslet a megrendelő számára minőségi, testre szabott információra mutatkozik. E minőségnek jellemzőit illetve az üzleti igények irányát felsorolja a cikk. A szolgáltatást felvállalhatja az információbróker. Tevékenységét, forrásait és keresési módszereit röviden ismeretei az írás.

Információ- és tudásbrókerek: egy tisztább tipológia felé

Z. Karvalics László, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék, zkl@itm.bme.hu

A szervezetek alacsony információtudatossága miatt alacsony az információért való fizetési hajlandóság is, s még a vásárolt információ sem hasznosul eléggé. A helyzetet nem segítik az információs szektor belső tisztázatlanságai. Noha a szakmai „életvilágokat ötvöző” információbrókerek gyökerei 1935-re mennek vissza, az információs tevékenységnek ma sincs rendszerszemléletű modellje. A szerző ezért szorgalmazza az információ feldolgozottságának, a vele végzett műveleteknek, a befoglaló iparág, az értéklánc és a szereplők, valamint a dez- és reintermediatizáció tudományos igényű leírását.

Az információbróker, mint közvetítő és tolmács – Kihívások az EU információs kultúrájában

Gerhard K. Wagner, VIW – Verband für

Informationswirtschaft, Ausztria, gkwagner@via.at

Van, hogy a döntéshozók nem ismerik fel információs szakemberek alkalmazásának előnyét, és van, hogy mindenkit információs szakembernek néznek. Am az infobrokerek sem találják mindig helyüket. Igény mutatkozik vállalati tanácsadói vagy mindennapos kis tanácsadási projektekre. E stratégiák kidolgozásában az információs szakmai szervezetek segítséget nyújthatnának, akárcsak a társadalom információs kultúrájának fejlesztésében. Az írás szól továbbá az információs szakemberek minősítéséről, és a határokon átvelő információs szolgáltatások lehetőségeiről.

Pióca, döggeselyű vagy csak egyszerűen infobróker?

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

Az információbróker tevékenységét több szakma felől meg lehet közelíteni. Az írás könyvtáros-ok felől közelítve mutatja be a szakmát. A magyar könyvtárosok információbrókerekkel kapcsolatos gyakori féltelmeit veszi sorra és igyekszik megnyugtató válaszokat adni. Kitér arra, hogy lehet-e és milyen módon könyvtárosból információbróker.

Üzleti információs szervezetek és szolgáltatók Horvátországban

M. Sc. Tibor Tóth, információs tanácsadó, a Horvát Információs és Dokumentációs Társaság elnöke, tibor.toth@zg.htnet.hr

A cikk röviden szól Horvátország információs szervezeteiről, szolgáltatóiról. A 1991-1995 közötti háborúval és a rosszul vezetett privatizáció magyarázza a terület viszonylagos lemaradást. Szól az információs szakemberek és egyesületek fejlődéséről, bővebben a Horvát Információs és Dokumentációs Társaság tevékenységéről, mely kiegészíti Horvát Könyvtárosok Szervezetének tevékenységét. Külön tárgyalja a szabad hozzáférés és a tudásmenedzsment terén kifejtett munkát. Áttekintve szól az információval kereskedő vállalkozásokról és a növekvő horvát információs piacról, külön kiemelve a turisztikai iparágat.

Infobróker – szervezeten kívül, vagy belül? – Az információs tanácsadó szempontja

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

Mennyire lehet hatékony és eredményes az információbróker munkája egy közintézményen belül – például egy könyvtárban? Felmerül az imázs kérdése, az információbrókerei munka végzéséhez szükséges képességek, szervezeti kulturális elvárások. Szervezeten belül az információbrókernek nagyobb a munkabiztonsága, kívül nagyobb a hatékonyság és szakmaiság lehetősége. A magyar könyvtári rendszerben uralkodó nehézségek ellenére van elvi lehetőség a két szakma képviselőinek együttműködésére.

Információbrókerek a vállalkozáson belül

Dr. Élő Gábor, egyetemi docens, elo@sze.hu, Dr. Szabó József főiskolai docens, szaboj@sze.hu, Széchenyi István Egyetem, Marketing és Menedzsment Tanszék, Győr

Az információbrókerek eredetileg vállalkozások közötti üzleti kapcsolatok terén definiáltak. A vállalkozásokon belül az információ megszerzése és kompenzáció ellenében való átadása mindennapos tranzakció; így sem tűnik a benne szereplőknek. Igényelnek-e a belső információbrókerek új működési modelleket és menedzselési gyakorlatot? Szükséges-e a vállalati funkciók ilyen irányú bővítése? Az információbrókerek elemzésével és a vállalkozások

kozások belső működésével való egybevetés után válaszoljuk ezeket meg.

Kiszervezett információszolgáltatás – a Magyar Telekom esetében

Kóródy Judit Infodok Kft., korody.judit@telekom.hu

Az erőforrás-kibehelyezés, az outsourcing egyre gyakrabban alkalmazott eszköze a piaci versenyben üzleti sikerre törekvő vállalatoknak. Ha a kiszervezés során a helyzetfelmérés reális, a tervezés minden fontos részletre kiterjed, az üzleti modell optimálisan kidolgozott, a megkötött szerződés kellően alapos és egyben rugalmas, mind a kiszervezőnek, mind a kiszervezetteknek jó esélyük van kitűzött céljaik elérésre, akár „nem megszokott módon” az információszolgáltatás területén is.

A jövő információbrókerei – könyvtáros hallgatók felkészítése a vállalkozási tevékenységre

Dr. Kiszl Péter, egyetemi adjunktus, Eötvös Loránd Tudományegyetem, pkiszl@ludens.elte.hu

A tanulmány a könyvtárak és a vállalkozói információs rendszer kapcsolatáról, az információs szakemberek ki-szélesedett szerepéről értekezik. A szerző egyfajta modelként mutatja be az ELTE BTK könyvtártudományi-informatikai tanszékén, a témával kapcsolatos oktatási tevékenységét, illetve az ún. báromcik-lusú képzésre történő felkészülés kapcsán kidolgozott tanterveit. A dolgozat végül következtetéseket von le a könyvtárosképzés modernizálása, azaz a könyvtáros hallgatók piaci-vállalkozói szemléletre való fel-készítésének tárgyában.

2. Az információ- és tudáspiac megközelítése

A piackutatásból származó információk vezetői felhasználása

Keszey Tamara, Budapesti Corvinus Egyetem
tamara.keszey@uni-corvinus.hu

A tanulmányban a szerző piackutatásból származó információk vezetői felhasználását vizsgálja, arra a kérdésre keresve a választ, hogy milyen eltérő információ felhasználási módokat azonosíthatunk a vállalati gyakorlatban: mi lesz a piackutatások sorsa, milyen -- sokszor rejtve marad -- motivációk vezetnek a piackutatások megvásárlásához. A tanulmány a témakör hűs évre visszatekintő nemzetközi szakirodalmán és egy 2002-2003-ban lezajlott, több iparágat érintő vállalati mélyinterjú sorozaton alapul.

A megismerés vágya vagy az önigazolás keresése? – a piackutatás gyakorlati helye és szerepe a vállalati marketing információs rendszerben

Gergely Ferenc, Cognitive Kft.,
mailbox@cognitive.hu

A marketing információs rendszer, benne a piackutatás megismerteti a vállalatvezetést a piaci igényekkel, alakulásukkal, elősegítve a helyes reagálást. Am a gyakorlat nem mindig kezeli ezeket megfelelő szinten. Vállalaton belüli rangjukat a döntések mögötti komplex mechanizmusokban a megjelenő külső környezet, a belső struktu-

rális tényezők, viszonyok és mentalitás kölcsönhatásai határozzák meg. A cikk további témái: mechanizmusok konkrét döntések esetében; a piackutatás, mint mérőeszköz szerepének változása, kihívások a piackutatásban (hogy a jövőben is megbízható mérőeszköz legyen).

Hogyan válasszunk információbrókert?

Susan Detwiler, Kristol Center for Jewish Life at the University of Delaware; Hillel Foundation

Az információkeresés sikerét meghatározza az információbróker személye, illetve hogy a projektre sikerül-e kiválasztani a megfelelőt közülük. Mert vannak jók és gyengébbek, specialisták és generalisták, különféle végzettségűek és kapcsolatokkal, adatbázis-hozzáféréssel rendelkezők. Így hasznos rákérdezni formális és informális képzettségükre, az elért adat-forrásokra, specializációra, esetleges alvállalkozásra. Figyelmesen hallgassuk meg kérdéseiket, melyek sokat elárulnak felkészültségükről.

Marketing információbrókereknek

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

A független információs tanácsadók marketing-gyakorlatának fő elemei: az információs piac megismerése, a szegmensek azonosítása, az eladási attitűd elsajátítása, minőségmenedzsment és szolgáltatásfejlesztés. A tapasztalt információbrókerek gyakorlati tanácsaira alapozva a szerző áttekinti az információs piac különféle szegmensei számára nyújtott információs szolgáltatásokat. Témák, különféle információs igények, információbróker kiválasztása, minőségfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés.

Gondolatok az információbróker és megrendelője kapcsolatáról

Dr. Pitlik László, pitlik@miau.gau.hu egyetemi docens, SZIE GTK Gazdaságelemzési és Módszertani Intézet

Hatékony teljesítésről a tudáspiacon csak világos célok mentén érdemes beszélni úgy a tények, mint a jövőképek szintjén.

Does Brokering Attitude Fit for Dissemination of Public Information?

Peter Dobay dobay@ktk.pte.hu – Yigal Tzadok, University of Pécs, Faculty of Business and Economics

A tanulmány rámutat a nyilvános és szakértői információ közösségi döntéshozatalban való felhasználására. A doktorandusz Yigal Tzadok feladata egy új izraeli város „felszerelése” XXI. század technológiájával. Döntéseket kell hoznia, melyekkel összeütközésbe kerül helyi vezetőikkel, civilekkel. A kérdés: hogyan gyűjtünk és tárjunk szakértői információt a közvélemény elé, egyensúlyban tartva a ráfordításokat és a szakmai-politikai cél elérését, a döntést befolyásoló csoportok megfelelő informálását? Tzadok ebben a „muddling through” módszertan gyakorlati használhatóságát bizonyítja. Ez tanulságos lehet a hazai radar-telepítési, környezetvédelmi és más, a közvéleményt az információ-ellátás rossz menedzselése miatt irritáló eset kezelésében is.

Könyvtári szolgáltatás, mint marketingeszköz – Rexetin: depresszióra és információhiányra

Szaniszlóné Békássy Éva, könyvtáros, Richter Gedeon Vegyészeti Gyár szaniszlo@richter.hu

A cikk bemutatja, hogy a gyógyszeripari vállalkozás szakkönyvtár dokumentumszolgáltatásával (Rexetin Gyorskönyvtár) hogyan járult hozzá a vállalati termékpromóciójához. A projekt egyaránt szolgálta a vállalat üzleti érdekeit és a könyvtári információszolgáltatás pozitív megítélését.

Az információbróker a tudásmenedzsment birodalmában

Nuridsány Judit Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék, nuridsany.judit@itm.bme.hu

A világgazdaságban folyó átalakulás fő mozgatórugója, hogy a tudás a humántőke alapvető termelőeszközzé válik. Az immateriális vagyont is menedzselni kell, hasonlóan a materiális vagyonhoz. Az információbróker felkészültségénél fogva képes arra, hogy a tudásmunkással együttműködve kiszűrje azon tudanyagokat, amelyekkel a tudás-munkás hatékonyan tud dolgozni. A tudásmunkás feladata a releváns információk hatékony felhasználása, tárolása. Így a két fél számára kedvező munkamegosztás jöhet létre.

Árképzés információbrókereknek

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

Az árázással több üzleti és kommunikációs célunkat is kifejezhetjük, például munkánkról vagy az információ értékéről alkotott kép, az együttműködés szándéka vagy éppen hiánya stb. Végigkövethetjük az alapár vagy az óradíj kalkulálását, számolhatunk a többletköltségekkel, míg eljutunk konkrét példákhoz. Az ár kommunikálása szintén befolyásolja az eredményességet. A sikeres árképzés feltétele továbbá a próbálkozással szerzett tapasztalat és megfelelő szervezeti kultúra is.

A térítéses üzleti tartalomszolgáltatás céggyakorlata

Csempesz Iván, hírügynökségi üzletágvezető, NAPI Gazdaság / Online, cseni@napi.hu

Az alábbi írás bemutatja egy professzionális hírgyár működését, valamint a térítéses üzleti-gazdasági hírszolgáltatás céggyakorlatát a NAPI Gazdaság hírügynökségének működésén keresztül. Ezenkívül kitér az online kommunikációs alatechnológiák fejlődésével szükségszerűen bekövetkezett médiafogyasztói szokások változásaira, és bemutatja, hogy miért elengedhetetlen a hazai lapszemlézés gyakorlatának reformja.

Lehetőségek a hazai információs piacon

Hidvégi Péter, Internet Securities Kft. (trading as ISI Emerging Markets) phidvegi@securities.com

Figyelembe véve a hazai és nemzetközi piacon uralkodó és várható trendeket, külön kiemelve néhány fontosabb szereplőt, mind az adatszolgáltatók, mind a felhasználók részéről, elmondható, hogy az hazai és a nemzetközi információs piac helyzete alapvetően megegyezik, hasonlóak

a szolgáltatások, a piaci igények valamint a megoldandó problémák. A piac lehetséges fejlődését elemezve érdemes megfigyelni a ki-adók dilemmáját a nyomtatott és online sajtó kezelését illetően, illetve, hogy a hírblogok rohamos terjedése átrendezi-e a jelenlegi piaci képet.

Gazdasági elemzés a sajtóban

Juhász Péter, PhD, CFA, egyetemi adjunktus, Budapesti Corvinus Egyetem, Befektetések és Vállalati Pénzügy tanszék; rovatvezető-helyettes, elemző, Világgazdaság üzleti napilap, Vállalatok és piacok rovat peter.juhasz@uni-corvinus.hu

Az üzleti életben a mindennapok elengedhetetlen információforrása az írott vagy elektronikus média. Abban, hogy tudjuk, milyen jellegű információkat remélhetünk egy-egy konkrét laptól vagy cikktől, tisztában kell lennünk előállításának folyamatával, szerkesztésének súlypontjaival is. Ugyanakkor tudni kell: az egy anyag megírásához felhasznált tudásnak mindössze egy töredéke jelenik meg ténylegesen nyomtatásban is. Így a gazdasági elemzők és a média egyaránt jól járhat, ha együttműködnek egymással, különösen mivel részben eltérő szemléletmóddal és információforrásokból dolgoznak.

Technológiában „utazó” brókerek

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

A technológiai fejlesztést katalizáló tevékenység lépései: jó ötletek generálása, ötletek fenntartása, felhasználók és ötletek párosítása, az ígéretes koncepciók tesztelése.

3. Szabályozás

Az információbróker tevékenységének jogi környezete

Mann Judit Artisjus Magyar Szerszói Jogvédő Iroda Egyesület, jmann@artisjus.com

Az infobróker szabad gyakran használ fel tény- és híranyagot tartalmazó közleményeket, átvesz szerkesztett gyűjteményes műként védett adatbázisokból, vagy önálló védelem alatt álló, nem mű adatbázisokból vesz ki adatokat és építi be saját adatai közé. Mindezt – amíg a törvény által meghatározott kereteken belül marad – nem tiltja a szerzői jog, de a titokvédelem az infobróker útjába állhat. Az őrzött titok kifürkészése és további titokban tartása, a megszerzett információkért való felelősség az infobrókerrel kötött szerződés tárgya. Az internet sem „szabad világ”: a feltételek érvényesek ott is, a technikai szabadságnak felelősséggel és némi önkorlátozással kell párosulnia.

Az információk megszerzésének és felhasználásának egyes büntetőjogi korlátai

Dr. Horváth Sándor Domonkos, igazgató, Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár hdsdhsi@vkonyvtar.gyor.hu

Az információk megszerzésének, felhasználásának legfőbb korlátja: a jogilag védett érdek. Ellentét feszül továbbá az egyéni szabadságának és a közigazgatás hatékonysága között is. Vannak adatok, amelyek állampol-

gári jogon megismerhetünk. Ennek megfelelően az állami és önkormányzati szervezetek meghatározott módon kötelesek elősegíteni a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. A tanulmány az információk megszerzésével, felhasználásával kapcsolatos kérdéseket tárgyalja a büntető-jog szemszögéből.

Az információbróker etikája

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

Az információ bizalmi termék. A cikk az etikai megfontolásokat az információs szolgáltatás iránti bizalom magteremtésének eszközeként vizsgálja. A Magyar Információbrókerek Egyesülete által elfogadott etikai kódex fő területei a bizalmas ügykezelés és garancia, felelősség, törvényi és jogi keretek megtartása, a szolgáltatásminőség, szakmai hozzáértés, illetve viszony a reklámmal és versennyel.

4. Források és keresési technikák

Partnerinformáció és holdudvara – adatbázisok tükrében

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

A térítéses adatbázisok széles köre aggregátorszolgáltatók által érhető el. A cikk a Dialog Corporation által forgalmazott adatbázisokon keresztül mutatja be a szolgáltatói politikát és a kínálat jellemzőit, valamint a keresési lehetőségeket. Bemutatott tématerületek: alap céginformáció, pénzügyi adatok, híradatbázisok, iparjogvédelmi információ, szakmai adatbázisok, piaci helyzet, szellemi portfólió, tenderek. Az adatbázisok ritkán adnak teljes választ a kérdésekre: általában szükséges a kiegészítés és testre szabás is.

Hír- és referenszszolgáltatók referátum

A cikk néhány jellemzőjükkel bemutatja a legjelentősebb nemzetközi adatbázis-csoportokat.

Adat – bázisok, minőség, felhasználás és térkép

Horváth Árpád, B.O.S.S. Magazin

Az információ – érték. Sőt ár, aminek piaca van, és ez a piac a fejlődő, növekvő közép-európai gazdaságokban egyre jelentősebb szerepet kap. Az adat kereskedelem Magyarországon is dinamikusan fejlődő vállalkozási ágazat; egyre több szereplő igyekszik kihasítani magának egy szeletet a tortából, ám a gazdaság e szegmense van, ahol nem eléggé szabályozott, másutt túlszabályozott abboz, hogy az itt tevékenykedő cégek hatékonyan és termelékenyen működhesenek. Mindeközben az állami adatszolgáltatók maguk sem mindig vannak tisztában a szerepükkel.

Kormányzati adatbázisok, elektronikus hivatalok tájékoztatási felületei, nemzeti hálózati nagyprojektek

Kerekes Pál, Magyar Televízió Közalapítvány, kerekes.pal@t-online.hu

Az információs kor egyik alapvető jellemzője az állam és önkormányzás fokozatos virtualizációja. A folyamat egyre gyorsul, létrejönnek az e-kormányzás és az e-közigazgatás formái, szervezetei. Kialakul az elektronikus intézményrendszer, amely elsősorban az állam és az önkormányzás meglévő rendszereit modernizálja, de ezzel párhuzamosan új struktúrákat is teremt.

A tanulmány célja a társadalmi és informatikai vitákban kiépülő magyarországi elektronikus kormányzat információ-gazdálkodási projektjeinek bemutatása.

Elektronikus szövegek visszakeresési modellje

Vázsonyi Miklós, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék, miklos@vazsonyi.com

Az információbróker egyik fő feladata a hatékony információkeresés. S mivel az információ jelentős hányadban elektronikus úton érhető el, érdemes megismerni e keresés modell keretrendszerét, amely a szövegkinyerés célú rendszerek fontos kelléke, az információbróker eszköze. E tanulmány az információkeresés folyamatát és alapelemt mutatja be az információt kereső ember szemszögéből. A modell ismertetését követően az információkereső rendszerek hatékonyságának mérésére szolgáló módszereket ismertetjük.

Amire nem alkalmas az Internet...

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

A referátum rámutat arra, hogy a (felszíni) web üzleti információk tartalma általában nem elégséges forrás az ügyfelek számára.

A hírfigyelők üzlete

Mikulás Gábor, információs tanácsadó, GM Consulting, mikulasg@gmconsulting.hu

A sajtóhírek figyelése a hazai vállalatok egyik legkedveltebb információszerezési eszköze. A kínálat lassan növekszik, a hagyományos szolgáltatók mellett külföldön és itthon is jelentkeznek a webes forrásokat figyelők. A piacon szolgáltatói konvergencia várható, ami az ügyfelek számára megteremtheti a teljes körű és egyidejű figyelés lehetőségét.

Cégfűrkészek – A versenytárs figyel téged

Harmados György, Posys Kft. posys@t-online.hu

Az üzleti hírszerzés iránti igény Magyarországon is fel erősödött az elmúlt évtizedben, alkotóelemévé vált a gazdaságirányításnak, s ezt számos felsorolt példa is alátámasztja. Célja a gazdasági biztonság megteremtése és fenntartása vállalati vagy nemzeti szinten. Ettől – illegális módszerei miatt – különböztető meg a kémkedés. Amivel a kettő közötti határok a gyakorlatban azonban nem mindig egyértelműek, érdemes felkészülni e tevékenységek megelőzésére illetve elbárítására.

Gondolatok az információ és az információs munka minőségéről

Dr. Pitlik László, pitlik@miau.gau.hu egyetemi docens, SZIE GTK Gazdaságelemzési és Módszertani Intézet

Részletek „Az információbróker, avagy a nélkülözhetetlen kaméleon” című online tananyagból (http://miau.gau.hu/miau/90/szie_ib.doc)

Abhoz, hogy egy információbróker jó üzleteket tudjon kötni, ill. abhoz, hogy egy megrendelő értékén legyen képes kezelni az IB teljesítményeit, fontos, hogy mindkét fél tisztában legyen azokkal az antagonizmusokkal, melyek egyensúlyban tartják a „tudáspiacot”, valamint azokkal a potenciális feladatokkal, melyek helyes felismerése és megosztása a megrendelő és az IB között zálogát jelentik a sikeres kooperációknak.

Az informetria és a bibliográfiai adatok használata a stratégiai tervezésben

Irene Wormell, Swedish School of Library and Information Science, Borås, irene.wormell@hb.se

Három tanulmány ismertetésén keresztül a cikk bemutatja az informetria alkalmazását a stratégiai információk összegyűjtésére. Fejlett kereső technikák és elemző eszközök használataival kombinálva, a bibliometria elemzés új és innovatív alkalmazására adnak példát ezek a dán–svéd metodikai tanulmányok a tudományos, üzleti és társadalmi jelenségek mélyebb szegmenseinek a feltárásában. A cikk fel akarja tárni a modern információs módszerek és eszközök hasznosságát az új könyvtári és tájékoztatói szolgáltatások fejlesztéséhez.

Átlátni és rendszerezni

Takács Mihály, Cognitive Kft., mailbox@cognitive.hu

Az adatbányászat matematikai algoritmusok általi rejtett összefüggések nagy mennyiségű adathalmazban való feltárás, az ügyfélkapcsolat-menedzsment (CRM) pedig ügyfél-adatbázisok gyűjtését és rendszerezését, majd adatbányászati módszerekkel a hasznos információ kigyűjtését. A marketinginformációs rendszerekben a tradicionális piackutatás a jövőben fontos marad, mert az adatbányászat merevebb kutatási eszközként nem ad választ minden felmerülő kérdésre. Ezért nyúlunk a hipotézisvizsgálatra lehetőséget adó kutatási módszerekhez, mert ha fel is ismerünk egy jelenséget, a fogyasztói viselkedés okait nem tudjuk mással megvizsgálni, mint a miértekre, hogyanokra választ adó piackutatással.

Információbrókeri tevékenység támogatása objektumhálózat alapú adatmodellek segítségével
Hasznics Milán, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék, hasznics@itm.bme.hu

Az információbrókeri tevékenység fontossága az elérhető információbővítéssel egyre növekszik. E munka számos közös vonást hordoz a tudásszervezetek működésével, valamint a projekt alapú működést is megköveteli. Egyéb területeken kipróbált, objektumhálózat alapú, megoldások hatékonyan segíthetik a feladatok megoldását

ezen szakterületen is. A megoldások alkalmazásának alapját az információbrókeri tevékenység és a tudásmenedzsment alkalmazási területeinek közös halmaza adja.

A szövegbányászat gyakorlata és nehézségei

Wittek Péter, Információ- és Tudásmenedzsment Tanszék, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem wp197@hszk.bme.hu

Az információtárolás költségeinek gyors csökkenésével a vállalatok egyre hatalmasabb adathalmazok fölött rendelkeznek. Az adat értékes erőforrás, ha megfelelően használjuk, ez az igény hívta életre az adatbányászat tudományát. A felhalmozott információnak azonban csak alig több mint tíz százaléka strukturált, számszerű, könnyen feldolgozható anyag, a többi szöveges. Ilyenek például a vevői levelek, emailek, szerződések, technikai dokumentációk, szabványok, nem is beszélve az on-line elérhető szövegekről. Ezek a szövegek többnyire érintetlenek, senki nem vizsgálja át őket rendszeresen és módszeresen. A szövegbányászat feladata ezeknek a szövegeknek a feldolgozása, értelmezése, és új, a szövegekben elrejtett információ feltárása.

Automatikus információszerzés nyelvtechnológiai támogatással

Prószék Gábor – Kis Balázs, MorphoLogic Kft., proszeky@morphologic.hu kis@morphologic.hu

A NewsPro projekt olyan, kompakt, más rendszerekbe ágyazható keretrendszer, amely megfelelő adatbázissal feltöltve alkalmas rövidhírek tartalmának strukturált megjelenítésére. A megoldás lényege, hogy az intelligens tartalomelemzés - meghatározott területeknek megfelelő - szótárainak és rész-nyelvtanainak segítségével az egyes szövegek leírhatók egy kötött, attribútumokkal rendelkező adatbázis-modell alapján. Az így „kitöltött” adatbázis-mezők azután a legkülönbözőbb kvalitatív, tér- és időbeli attribútumok mentén is lekérdezhetők.

Ássunk mélyre! Rejtett tartalmak feltárása szövegből

D. Arvay Anett, Eötvös Loránd Tudományegyetem, arvaya@freemail.hu

Ha egy adott szövegből nemcsak adatokat, tényeket hanem rejtett tartalmakat is ki akarunk nyerni, olyanokat amelyek nem látszanak első, sőt lehet hogy többedik olvasásra sem, akkor érdemes alapos nyelvészeti elemzést készítenünk. Ez a cikk röviden bemutatja, hogyan is lehet a diskurzuselemzés segítségével rejtett tartalmakat kibányászni a szövegből, előjáróban azonban tisztáz néhány olyan, a kutatáshoz feltétlenül szükséges alapfogalmat mint diskurzus, kritikus diskurzuselemzés és manipuláció.

Gondolatvadászat -- Rejtett információk írott szövegekben

Galuska László Pál, Kecskeméti Főiskola, Tanítóképző Kar, Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, corvus70@yahoo.com

Jelen írás az alkalmazott nyelvtudomány egyik ágának, a szövegpragmatikának kifejezetten gyakorlati felhasználási lehetőségeire kívánja felhívni az olvasó figyelmét. Olyan, az üzleti életben vagy a munkaerőpiacon is

*hasznosítható szövegelemzési módszereket villant föl,
amelyek segítségével következtetünk partnereink, ellenfele-
ink rejtett szándékaira, palástolni kívánt körülményeire
az általuk írott szövegeikből.*

**Számítógépes tartalomelemzés: Az üzleti hírszer-
zés megújuló útja**

Dr. Ehmann Bea, MTA Pszichológiai Kutatóintézet
ehmannb@mtapi.hu

A tanulmány röviden áttekinti, hogyan vezettek a tartalomelemzés korábbi történeti szakaszai odáig, hogy a számítógépes szövegelemzésről napjainkig felhalmozódott tudás a jelenlegi új szakmák - az adatbányász, a szöveg-bányász, az információbróker, a tudásmenedzser – képviselői számára módszertani alapot teremthessen. Ismer-teti a tartalomelemzés típusait és a pszichológiai tartalomelemzés két konkrét területét: a szociális reprezentáció elméletét és a narratív pszichológiai irányzatot.